

**Finansdepartementet
Regeringskansliet**

fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Famnas remissvar avseende Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14)

Famna är inte formell remissinstans till utredningen SOU 2022:14, Sänk tröskeln till en god bostad men väljer här ändå att bidra med våra ställningstaganden. Utredningen är angelägen för flera av Famnas medlemsorganisationer, varav flera bedriver verksamhet för människor som lever i akut hemlöshet eller på andra sätt har svårt att hävda sig på bostadsmarknaden.

Famna är riksorganisationen för idéburen välfärd. Vi har för närvarande drygt 100 medlemmar varav de största är Ersta diakoni, Stockholms Sjukhem, Bräcke diakoni. Bland våra medlemmar återfinns också Stadsmissionerna som verkar i alla större städer i vårt land. Därutöver har vi många andra små och stora medlemmar och välrenommerade aktörer som länge erbjudit medborgare och medmänniskor sociala tjänster, kvalificerad vård och individuell omsorg utan vinstsyfte. Idéburna organisationer har ofta växt fram när man sett brister och behov som det offentliga inte kunnat lösa eller möta. Innovation och nytänkande är starka drivkrafter bakom idéburen verksamhet.

Utredningen är angelägen då det finns ett ökande antal hushåll som får allt svårare att hävda sig på bostadsmarknaden. Sverige har en växande strukturell hemlöshet och en akut hemlöshet som biter sig fast på alltför hög nivå.

Flera av Famnas medlemmar har länge efterlyst en skarp nationell strategi mot hemlöshet och tydliga åtgärder som på allvar kan bryta mönstret och minska hemlösheten. Därför är det glädjande att det politiska intresset för frågorna fått en renässans, såväl genom den nationella strategin mot hemlöshet som aviserats, som denna och andra utredningar kring bostadsfrågor.

Famna är positiv till flera av de förslag som läggs fram i utredningen och tror att de på olika sätt kan bidra till att sänka trösklarna för fler att få en bostad. Strävan efter att underlätta en socialt hållbar bostadsförsörjning är lovvärd.

En förutsättning för att stat och kommuner ska lyckas med de nya höjda ambitionerna är ett nära samarbete med de idéburna organisationerna. Det är bl a Famnas medlemmar som har den konkreta och mångåriga erfarenheten av att arbeta med människor som har svag eller ingen förankring på bostadsmarknaden. Vi efterlyser därför tydliga riktlinjer för hur de offentliga aktörerna ska föra dialog med och utnyttja kunskaperna hos de idéburna aktörerna.

Famnas ställningstaganden i korthet:

- Staten måste ta ett större ansvar för att bostadsförsörjningen ska fungera.
- Kommunerna kan inte fortsättningsvis lämnas ensamma med att lösa de problem som finns på bostadsmarknaden för att motverka bland annat den ökande strukturella hemlösheten.
- En ny bostadsförsörjningslag måste vara tydlig och innehålla uppföljningsbara krav kring bostadsförsörjningen.
- De föreslagna nationella och kommunala handlingsplanerna behöver utformas som skarpa verktyg för bostadsbyggande och för en ökad social hållbarhet.
- Kartläggning av hemlöshetssituationen i Sverige behöver ske regelbundet, förslagsvis vartannat år nationellt. Kommuner behöver uppmuntras att göra egna regelbundna mätningar.
- Att arbeta mer med reservationer och förturer är ett fungerande verktyg och behöver vidgas till fler grupper.
- De krav som hyresvärdar får ställa på hyresgäster måste regleras tydligt. Till exempel bör försörjningsstöd ses som inkomst. Ett tak för storleken på säkerhet i form av deposition behöver införas.
- Famna ställer sig inte bakom förslaget att avgränsa hyresgarantier till barnfamiljer. Fler grupper bör kunna komma i fråga.

- Idéburna bostadsaktörer roll bör förtydligas och deras möjligheter att bidra till att minska både den strukturella och akuta hemlösheten behöver stärkas.
- Bostadspolitiken och välfärds-/socialpolitiken behöver kopplas samman.
- Famna anser att flera förslag i denna utredning behöver lyftas in i den nya nationella strategin mot hemlöshet.
- För att i realiteten bekämpa hemlösheten och säkra att människor som befinner sig i eller riskerar hemlöshet kan få en bostad, behöver den sammankopplade bostads- och socialpolitiken vara bostadsledd och kompletteras med ett särskilt system för socialt hållbara bostäder.

Å Famnas vägnar

Ulrika Stuart Hamilton
Generalsekreterare